

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล (Individual Study)

เรื่อง การประสานงานโครงการก่อสร้างต่างๆของหน่วยงาน
สาธารณูปโภค ที่มีผลต่อการระบายน้ำในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

จัดทำโดย นาย ชาคิต ตั้งคุณันท์
ตำแหน่ง วิศวกรโยธาชำนาญการพิเศษ
หัวหน้ากลุ่มงานวิศวกรรมคลอง
กองระบบคลอง สำนักการระบายน้ำ

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารมหานครระดับกลางรุ่นที่ ๑๖
สถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล

(Individual Study)

เรื่อง การประสานงานโครงการก่อสร้างต่างๆของหน่วยงาน
สาธารณูปโภค ที่มีผลต่อการระบายน้ำในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

จัดทำโดย นาย ชاکริต ตั้งคุณันท์

ตำแหน่ง วิศวกรโยธาชำนาญการพิเศษ

หัวหน้ากลุ่มงานวิศวกรรมคลอง

กองระบบคลอง สำนักการระบายน้ำ

หลักสูตรนักบริหารมหานครระดับกลางรุ่นที่ ๑๖

สถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

รายงานนี้เป็นความคิดเห็นเฉพาะบุคคลของผู้ศึกษา

บทสรุปผู้บริหาร

กรุงเทพมหานคร เป็นเมืองหลวงของประเทศไทย มีทำเลที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ปลายน้ำของกลุ่มน้ำเจ้าพระยา และมีสภาพทางกายภาพเป็นพื้นที่ลุ่มต่ำ ทำให้มีความเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่ ซึ่งที่ผ่านมา กรุงเทพมหานครได้มีการพัฒนาระบบระบายน้ำอย่างต่อเนื่อง ทั้งการก่อสร้างท่อระบายน้ำ บ่อสูบน้ำ ประตูระบายน้ำ สถานีสูบน้ำ การก่อสร้างเขื่อน ค.ส.ล. การจัดหาแก้มลิง รวมถึงการก่อสร้างอุโมงค์ระบายน้ำ ทำให้ กรุงเทพมหานครสามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นเป็นลำดับ อย่างไรก็ตามจากการที่กรุงเทพมหานคร เป็นศูนย์กลางของการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ทำให้ กรุงเทพมหานครต้องมีการพัฒนาระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูปการต่างๆ เช่น การประปา ,พลังงานไฟฟ้า ,การสื่อสาร ,ระบบขนส่งมวลชน ,ระบบถนน ,การพัฒนาที่อยู่อาศัยของการเคหะแห่งชาติหรือของบริษัท อสังหาริมทรัพย์ต่างๆ , ระบบพลังงานต่างๆ เป็นต้น ซึ่งที่ผ่านมาพบว่าผลจากการพัฒนาระบบสาธารณูปโภค และระบบสาธารณูปการ โครงสร้างพื้นฐานดังกล่าว ได้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อการระบายน้ำ และการบริหารจัดการน้ำของกรุงเทพมหานคร ทำให้ประสิทธิภาพการระบายน้ำลดลงและก่อให้เกิดปัญหาน้ำท่วมขัง ตัวอย่างเช่น การก่อสร้างถนนและทางรถไฟกีดขวางทางระบายน้ำ หรือมีการก่อสร้างท่อระบายน้ำ สะพานท่อขนาดเล็กไม่เพียงพอต่อการระบายน้ำ การก่อสร้างตอม่อสะพานอยู่ในคลองกีดขวางทางระบายน้ำ ท่อประปา หรือท่อร้อยสาย ตัดขวางท่อระบายน้ำ ,บริษัทอสังหาริมทรัพย์ก่อสร้างสะพานข้ามคลองมีความกว้างน้อยกว่า ความกว้างของช่องคลอง สิ่งต่างๆเหล่านี้ล้วนส่งผลกระทบต่อการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมของกรุงเทพมหานคร ทั้งสิ้น โดยผู้ศึกษาพบว่าปัญหาหลักเกิดจากการขาดความรู้ความเข้าใจในสภาพพื้นที่ การขาดความรู้ความเข้าใจในระบบป้องกันน้ำท่วม ขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการด้านการป้องกันน้ำท่วมของ กรุงเทพมหานคร จนนำไปสู่การโต้แย้งและมีผลกระทบต่อการระบายน้ำในที่สุด ซึ่งทั้งหมดล้วนมีสาเหตุจากการขาดการประสานงานที่ดี ผู้ศึกษาจึงได้จัดทำรายงานในหัวข้อ การประสานงานโครงการก่อสร้างต่างๆของหน่วยงานสาธารณูปโภค ที่มีผลต่อการระบายน้ำในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ด้วยเห็นว่าหากมีการประสานงานที่ดีจะส่งผลประโยชน์ต่อการพัฒนากรุงเทพมหานครที่เป็นเมืองหลวงของพวกเรา ให้เติบโตและพัฒนาได้อย่างยั่งยืนสืบไป

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงยิ่ง สำหรับผู้บริหารสำนักการระบายน้ำทุกท่านที่ให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้ข้าพเจ้า นายชาคริต ตังคุปนนท์ มาเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ในการบริหารงานยุคใหม่ และสถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานครที่ให้ออกาสเข้ารับการอบรมในหลักสูตรนักบริหารมหานครระดับกลาง รุ่นที่ ๑๖ ทำให้ข้าพเจ้ามีการพัฒนาในด้านต่างๆรวมทั้งการบริหารงานขึ้นมาอีกลำดับหนึ่ง

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง สำหรับ ดร.รัฐ ธนาดีเรก และนางกฤติยา สัจจรักษ์ ที่ถ่ายทอดความรู้ในการวิเคราะห์สภาพปัญหา ทั้งในส่วนที่เป็นการแก้ไข หรือป้องกัน การปรับปรุงหรือพัฒนางานและการสร้างวิธีการใหม่ๆเพื่อกำหนดโจทย์หลัก GOAL การวิเคราะห์โจทย์หลักเพื่อกำหนดโจทย์รองการกำหนดจุดขาย การวางแผนกลยุทธ์ตลอดจนกระบวนการคิดที่นำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ อาจารย์สมเกียรติ นนทแก้ว อาจารย์ที่ปรึกษาในการจัดทำรายงานการศึกษาส่วนบุคคลอย่างใกล้ชิดฉบับนี้ และอาจารย์ประจำหลักสูตรทุกท่าน ที่ได้ทุ่มเทความรู้ความสามารถสั่งสอนประสบการณ์ในวิชาต่างๆ จนทำให้ข้าพเจ้ามีความรู้ ความเข้าใจเพียงพอในการที่จะวิเคราะห์ปัญหาและกำหนดโจทย์หลัก นำไปสู่กระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ และจัดทำเอกสารรายงานการศึกษาส่วนบุคคลฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ของสถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานครทุกท่าน ที่อำนวยความสะดวกในการฝึกอบรมและเพื่อนๆที่พี่น้องๆที่เข้ารับการฝึกอบรมทุกท่าน ที่สร้างบรรยากาศความเป็นกันเองและแนะนำประสบการณ์ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดทำรายงานฉบับนี้ให้ประสบความสำเร็จด้วยดี

นายชาคริต ตังคุปนนท์

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	๑
กิตติกรรมประกาศ	๒
สารบัญ	๓
หลักการและเหตุผล	๔-๖
วัตถุประสงค์	๖
เป้าหมาย	๗
ปัจจัยความสำเร็จ	๗
ขั้นตอนหรือแผนปฏิบัติการ ระยะเวลาดำเนินการ และงบประมาณ	๗-๙
แนวทางในการบริหารความเสี่ยง	๙-๑๐
การประเมินผล และข้อเสนอแนะ	๑๐-๑๑
บรรณานุกรม	๑๒
ภาคผนวก	๑๓
ประวัติผู้เขียนเอกสารรายงานการศึกษาส่วนบุคคล	๒๒

การประสานงานโครงการก่อสร้างต่างๆของหน่วยงานสาธารณูปโภคที่มีผลต่อการระบายน้ำใน พื้นที่กรุงเทพมหานคร

หลักการและเหตุผล

“กรุงเทพมหานคร” เมืองหลวงและศูนย์กลางเศรษฐกิจของประเทศไทย ตั้งอยู่บนที่ราบลุ่มตอนปลายของแม่น้ำเจ้าพระยา และอยู่ในอิทธิพลของการขึ้นลงของน้ำทะเล ในอดีตมีห้วย หนอง คลอง บึงและที่ว่างเป็นจำนวนมาก ประชาชนใช้น้ำเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวันและเพื่อประกอบอาชีพ ไม่มีปัญหาน้ำท่วมมากนัก สภาพน้ำในคูคลองยังใสสะอาด ปัจจุบันความเจริญของกรุงเทพมหานครเติบโตอย่างรวดเร็วเกินกว่าที่การวางผังเมือง การใช้ที่ดิน และการสาธารณูปโภค รวมทั้งมาตรการในการระบายน้ำ และการป้องกันน้ำท่วมที่วางไว้จะรับได้ ผนวกกับปัญหาการถมที่เพื่อพัฒนาเมืองและแผ่นดินทรุด ทำให้น้ำท่วมทวีความรุนแรง

สาเหตุน้ำท่วมเกิดทั้งจากธรรมชาติและจากสาเหตุทางกายภาพ โดยสาเหตุจากธรรมชาติมาจากหลายกรณี ทั้งจากน้ำฝน น้ำทุ่ง น้ำเหนือและน้ำทะเลหนุน พื้นที่กรุงเทพมหานครมีปริมาณฝนเฉลี่ยทั้งปีประมาณ ๑,๕๐๐ มิลลิเมตร น้ำทุ่ง ได้แก่ น้ำฝนหรือน้ำเพื่อการกสิกรรมที่มีในพื้นที่ใกล้เคียง ไหลเข้ามาในพื้นที่ทั้งด้านเหนือและทางด้านตะวันออกตามความลาดเอียงของระดับพื้นดิน ความรุนแรงตามระดับน้ำและความลาดเอียงของพื้นที่ น้ำเหนือ ได้แก่ น้ำฝนที่ตกในลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา บางส่วนถูกกักเก็บโดยเขื่อนต่างๆ ส่วนที่เหลือประมาณร้อยละ ๗๐ จะระบายลงแม่น้ำเจ้าพระยาไหลผ่านกรุงเทพฯ ในปีน้ำน้อยจะระบายด้วยความเร็วประมาณ ๑,๐๐๐-๒,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที ในปีน้ำมากประมาณ ๔,๐๐๐-๕,๕๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที ทั้งนี้ แม่น้ำเจ้าพระยาสามารถรองรับน้ำได้ประมาณ ๒,๕๐๐-๓,๐๐๐ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที ที่จะไม่ทำให้น้ำล้นตลิ่ง ในขณะที่น้ำทะเลหนุนจะส่งผลให้ระดับน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาเคลื่อนไหวขึ้นลงตามกัน น้ำทะเลจะหนุนสูงสุดในช่วงเดือนตุลาคม - ธันวาคม ระดับน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาในช่วงน้ำทะเลหนุนสูงสุด ปี ๒๕๒๖ ๒๕๓๘ ๒๕๓๙ ๒๕๔๕ ๒๕๕๑ และ ๒๕๕๓ มีค่าระดับสูงสุดวัดที่ปากคลองตลาดใกล้สะพานพระพุทธยอดฟ้า จุฬาลงกรณ์ ได้สูงถึง ๒.๑๓ ๒.๒๗ ๒.๑๔ ๒.๑๒ ๒.๒๒ ๒.๑๗ และ ๒.๑๐ เมตร เหนือระดับน้ำทะเลปานกลางตามลำดับ ส่วนสาเหตุทางกายภาพมาจากปัญหาทางผังเมือง การขยายตัวอย่างรวดเร็วของชุมชนที่ว่างรับน้ำถูกถมหรือแทนที่ด้วยคอนกรีต ทางระบายน้ำถูกถม ทำให้บางพื้นที่ระบายน้ำไม่ทัน ระดับพื้นผิวถนนและซอยไม่เท่ากัน ปัญหากระบบระบายน้ำเดิมมีขนาดเล็กไม่เพียงพอต่อการระบายน้ำ การรुकล้ำคูคลองและทางระบายน้ำสืบเนื่องจากการขยายตัวของชุมชน และปัญหาแผ่นดินทรุดทำให้การลงทุนระบบระบายน้ำในอดีต และที่จะเกิดขึ้นในอนาคตล้มเหลวหรือลดประสิทธิภาพลงได้

กรุงเทพมหานครได้ป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมจากน้ำฝน น้ำทุ่ง น้ำเหนือ และน้ำทะเลหนุน ตามสภาพการณ์ข้างต้น ด้วยมาตรการก่อสร้าง (Structural Measure) และมาตรการไม่ใช้การก่อสร้าง (Non - Structural Measure)

ทั้งนี้ มาตรการด้านการก่อสร้างส่วนใหญ่ใช้ในพื้นที่ชุมชนหนาแน่น โดย

- การป้องกันน้ำภายนอกไหลเข้าพื้นที่ปิดล้อม โดยใช้พื้นดินเป็นคันกันน้ำ ทางรถไฟ เขื่อน ค.ส.ล. แนวป้องกันน้ำท่วมรูปแบบต่างๆ
- การระบายน้ำออกจากพื้นที่ปิดล้อม โดยระบายแบบธรรมชาติ เช่น ประตูระบายน้ำ ประตูท่อ และระบายออกโดยใช้เครื่องสูบ
- การระบายน้ำในพื้นที่ปิดล้อม โดยใช้ท่อระบายน้ำ คูคลองผ่านระบบท่อระบายน้ำใช้จากอาคาร บ้านเรือนและการใช้พื้นที่ชะลอน้ำเพื่อเก็บกักน้ำไว้ระยะหนึ่ง โดยคลอง สระ บึง ที่ลุ่มต่างๆ

การก่อสร้างที่สำคัญ เช่น

- การก่อสร้างแนวป้องกันน้ำท่วมริมแม่น้ำเจ้าพระยา คลองบางกอกน้อย และคลองมหาสวัสดิ์ ความยาวรวม ๗๗ กิโลเมตร เพื่อป้องกันน้ำหลากและน้ำหนุนบริเวณสองฝั่งริมแม่น้ำเจ้าพระยา
- การก่อสร้างอุโมงค์ระบายน้ำขนาดใหญ่ เพื่อเร่งระบายน้ำจากพื้นที่เมืองลงสู่แม่น้ำเจ้าพระยา โดยเร็วซึ่งปัจจุบันได้ก่อสร้างอุโมงค์ระบายน้ำแล้ว ๗ แห่ง ความยาวรวม ๑๙ กิโลเมตร มีประสิทธิภาพระบายน้ำรวม ๑๕๕.๕๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที
- การจัดหาพื้นที่รองรับและกักเก็บน้ำ (โครงการแก้มลิง)
- การบริหารจัดการบรรเทาพื้นที่น้ำท่วมนอกคันกันน้ำพระราชดำริ ฯลฯ

มาตรการไม่ใช้การก่อสร้าง (Non – Structural Measure) ส่วนใหญ่ใช้ในพื้นที่ชุมชนเบาบางและพื้นที่เกษตรกรรม เป็นการบริหารพื้นที่น้ำท่วมโดยใช้มาตรการไม่ใช่สิ่งก่อสร้างควบคู่ไปกับการใช้มาตรการใช้สิ่งก่อสร้าง และจะนำมาตรการด้านกฎหมาย การผังเมือง การใช้ที่ดิน การประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชน ซึ่งจะต้องได้รับความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนเป็นหลัก

นอกจากนี้ กรุงเทพมหานครได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการน้ำด้วยการจัดตั้งศูนย์ควบคุมระบบป้องกันน้ำท่วมกรุงเทพมหานคร มีการติดตั้งเรดาร์ตรวจอากาศ ระบบทำนายน้ำท่วม เครื่องวัดระดับบริเวณสถานีสูบน้ำและประตูระบายน้ำทั้งในพื้นที่ฝั่งตะวันออก ตะวันตกและริมแม่น้ำเจ้าพระยา เครื่องวัดน้ำท่วมขังบนถนนและอุโมงค์ทางลอด ฯลฯ สามารถรวบรวม ประมวลผล และรายงานผลเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และรายงานผลข้อมูลปัญหาน้ำท่วมแก่ผู้บริหารเพื่อประกอบการตัดสินใจ สั่งการและแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้องรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ โดยหลักใหญ่จะเห็นว่า ระบบป้องกันน้ำท่วมของกรุงเทพมหานครเน้นป้องกันพื้นที่ปิดล้อมและระบายน้ำออกจากพื้นที่ปิดล้อม และสามารถป้องกันและแก้ไขน้ำท่วมกรุงเทพมหานคร และระบายน้ำในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลจากการพัฒนาระบบระบายน้ำและระบบป้องกันน้ำท่วมของกรุงเทพมหานครดังกล่าว ทำให้สามารถลดระยะเวลาและผลกระทบจากการเกิดน้ำท่วมขังได้อย่างมีประสิทธิภาพขึ้นเป็นลำดับ อย่างไรก็ตาม

การเจริญเติบโตของกรุงเทพมหานครทางด้านเศรษฐกิจและสังคมมีความจำเป็นที่หน่วยงานสาธารณสุขปภคและสาธารณสุขการต่างๆ ต้องมีการพัฒนาปัจจัยพื้นฐานให้สามารถรองรับการเจริญเติบโตของกรุงเทพมหานคร โดยการพัฒนาโครงข่ายสาธารณสุขปภคและสาธารณสุขการให้ครอบคลุมทั่วพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร ไม่ว่าจะเป็นการวางท่อประปา, บริษัทอสังหาริมทรัพย์ก็สร้างสะพานข้ามคลอง และก่อสร้างผนังกันดิน, สายไฟฟ้าแรงสูง, การตัดถนนเพิ่มเติม ระบบขนส่งทางราง เป็นต้น และหากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาต่างๆ ที่กล่าวมาไม่มีการประสานงานกับสำนักการระบายน้ำที่ดูแลระบบบริหารจัดการน้ำและป้องกันน้ำท่วมก็อาจมีผลต่อการระบายน้ำของกรุงเทพมหานคร ทำให้ประสิทธิภาพการระบายน้ำลดลง และทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วมขังในที่สุด ซึ่งที่ผ่านมาพบว่าโดยส่วนใหญ่หน่วยงานที่พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานไม่มีความรู้ความเข้าใจในสภาพทางกายภาพของกรุงเทพฯ ระบบระบายน้ำและการบริหารจัดการน้ำของกรุงเทพมหานคร และงานวิศวกรรมของระบบระบายน้ำ ทำให้เกิดปัญหาข้อโต้แย้ง บางครั้งแก้ไขปัญหาดำเนินการได้ลำบากและต้องใช้งบประมาณจ่ายมากขึ้น หรือบางครั้งแก้ไขปัญหาก็ไม่ได้ทำให้เป็นอุปสรรคในการระบายน้ำ โดยเหตุการณ์ดังกล่าวไม่ได้เกิดผลดีต่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการพัฒนากรุงเทพมหานคร

นอกจากนี้แม้แต่การดำเนินงานของกรุงเทพมหานครที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมก็จะต้องมีความเกี่ยวพันกับหลายหน่วยงาน เนื่องจากในพื้นที่กรุงเทพมหานครมีหลายหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบ เช่น กรมทางหลวง กรมธนารักษ์ กรมเจ้าท่า การทางพิเศษแห่งประเทศไทย การไฟฟ้า การประปา องค์การโทรศัพท์ และจังหวัดปริมณฑล เป็นต้น ทำให้การป้องกันและการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมกรุงเทพมหานครไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเป็นเอกภาพ และยังคงมีอุปสรรคมาจนถึงปัจจุบัน ทำให้ยังคงเกิดปัญหาน้ำท่วมขังเมื่อเกิดฝนตกหนัก หรือเกิดปัญหาการดำเนินงานก่อสร้างระบบป้องกันน้ำท่วมไม่เป็นไปตามแผนงานที่วางไว้ นอกจากนี้ยังมีปัญหาเรื่องการเปลี่ยนผ่านของบุคลากรทั้งในระดับบริหารและในระดับปฏิบัติการทำให้เกิดความไม่ต่อเนื่องในการประสานงาน เนื่องจากขาดความรู้และความเข้าใจในด้านเทคนิคการบริหารจัดการน้ำของกรุงเทพมหานคร แต่ละหน่วยงานจึงมุ่งผลสำเร็จในเป้าหมายของตนเองโดยมิได้คำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นทางด้านการระบายน้ำ ดังนั้นเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าวและเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของกรุงเทพมหานครจึงได้เลือกทำการศึกษาหัวข้อการประสานงาน โครงการก่อสร้างต่างๆ ของหน่วยงานสาธารณสุขปภค ที่มีผลต่อการระบายน้ำในพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นการรวบรวมและเผยแพร่ องค์ความรู้ในด้านการบริหารจัดการน้ำและการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมกรุงเทพมหานคร
๒. เพื่อเป็นศูนย์กลางการประสานงานกับหน่วยงาน สาธารณูปโภคและสาธารณสุขการที่อยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร
๓. เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมอย่างยั่งยืน

เป้าหมาย

๑. จัดทำหนังสือคู่มือเกณฑ์อนุญาต/เงื่อนไขทางการระบายน้ำเพื่อไม่ให้โครงการก่อสร้างต่างๆที่คลองระบายน้ำ, มีผลกระทบต่อระบบท่อระบายน้ำไม่ให้เกิดผลกระทบต่อการระบายน้ำ ให้เสร็จภายใน ๖ เดือน
๒. งานอบรมและจัดทำคู่มือการสอนงาน การบริหารการจัดการน้ำและเงื่อนไขหลักเกณฑ์การอนุญาต เงื่อนไขทางการระบายน้ำของโครงการก่อสร้างต่างๆ ที่พาดผ่านคลองระบายน้ำและท่อระบายน้ำฉบับ Power Point เพื่อสำหรับใช้อบรมให้แล้วเสร็จภายใน ๗ เดือน
 - ๒.๑ อบรมเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานคร ได้แก่เจ้าหน้าที่สำนักงานการระบายน้ำ เจ้าหน้าที่ฝ่ายโยธา สำนักงานเขตต่างๆ ๕๐ เขต จำนวน ๒ รุ่น รุ่นละ ๖๐ คน ให้แล้วเสร็จภายใน ๑๐ เดือน
 - ๒.๒ อบรมสัมมนาเจ้าหน้าที่หน่วยงานสารณูปโภคต่างๆ, หน่วยงานภาครัฐอื่นๆที่เกี่ยวข้อง, บริษัทฯ อสังหาริมทรัพย์ จำนวน ๒ รุ่น รุ่นละ ๔๐ คน ให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ เดือน

ปัจจัยความสำเร็จ

๑. ต้องได้รับความเห็นชอบในการดำเนินโครงการจากผู้บริหาร
๒. ต้องได้รับความสนับสนุนระดับนโยบายและงบประมาณจากผู้บริหาร
๓. ต้องได้รับความร่วมมือในการดำเนินโครงการจากทุกภาคส่วน

ขั้นตอนหรือแผนปฏิบัติการ ระยะเวลาการดำเนินการและงบประมาณแผนปฏิบัติการ

๑. งานจัดทำหนังสือคู่มือเกณฑ์อนุญาต เงื่อนไขทางการระบายน้ำ
 - ๑.๑ ศึกษารวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
 - ๑.๒ กำหนดหัวข้อการนำเสนอ
 - ๑.๓ ร่างคู่มือฉบับเอกสาร
 - ๑.๔ ตรวจสอบร่างคู่มือฉบับเอกสาร
 - ๑.๕ พิมพ์ร่างคู่มือฉบับเอกสาร (ฉบับสมบูรณ์)
 - ๑.๖ ขอความเห็นชอบร่างคู่มือฉบับเอกสาร (ฉบับสมบูรณ์) จากผู้บริหาร
 - ๑.๗ พิมพ์คู่มือฉบับเอกสาร (ฉบับสมบูรณ์) เผยแพร่

๒. งานอบรมและจัดทำคู่มือการสอนงาน การบริหารการจัดการน้ำและเงื่อนไขหลักเกณฑ์การอนุญาต เงื่อนไขทางด้านการระบายน้ำของโครงการก่อสร้างต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อคลองระบายน้ำ และมีผลกระทบต่อท่อระบายน้ำฉบับ Power Point เพื่อสำหรับใช้อบรมให้แล้วเสร็จภายใน ๗ เดือน

๒.๑ งานทำคู่มือการอบรม Power Point

๒.๑.๑ พิจารณากำหนดระยะเวลาในการอบรม

๒.๑.๒ กำหนดหัวข้อการนำเสนอ

๒.๑.๓ จัดทำร่างคู่มือ Power Point

๒.๑.๔ ทดลองการอบรม

๒.๑.๕ ปรับปรุงแก้ไข

๒.๑.๖ จัดทำ Power Point ฉบับสมบูรณ์เพื่ออบรม

๒.๒ งานจัดอบรมและอบรมสัมมนาเพื่อความรู้ความเข้าใจ

๒.๒.๑ จัดทำโครงการฝึกอบรมและสัมมนา

๒.๒.๒ ติดต่อสถานที่ที่ใช้ในการฝึกอบรม

๒.๒.๓ เสนอผู้บริหารพิจารณาออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่เข้ารับการฝึกอบรม และเชิญชวนขอความร่วมมือหน่วยงานสาธูปโภค, หน่วยงานสาธารณูปการ, หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง และบริษัทอสังหาริมทรัพย์

๒.๒.๔ ดำเนินงานอบรมและแสดงความคิดเห็น

๒.๒.๕ ทดสอบ (ประเมินผลภายหลังการฝึกอบรมแล้วเสร็จ)

๒.๒.๖ ประเมินผลภายหลังสิ้นสุดโครงการ

ระยะเวลาดำเนินการ

ลำดับ	รายการ	แผนงานเวลา (เดือน)									หมายเหตุ
		๒	๔	๖	๘	๑๐	๑๒	๑๔	๑๖	๑๘	
๑	งานจัดทำหนังสือคู่มือเกณฑ์อนุญาตเงื่อนไขทางการระบายน้ำ เพื่อให้โครงการก่อสร้างต่างๆเกิดผลกระทบต่อการระบายน้ำ										
๒	งานอบรมและจัดทำคู่มือสอนงานเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานคร หน่วยงานสาธารณสุขปโค และบริษัทฯ อสังหาริมทรัพย์ ๒.๑ งานจัดทำคู่มือการสอนงาน Power Point ให้การฝึกอบรม ๒.๒ งานอบรมเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานคร หน่วยงานสาธารณสุขปโค สาธารณูปการ และบริษัทฯ อสังหาริมทรัพย์										

งบประมาณ

- งานจัดทำหนังสือคู่มือเกณฑ์อนุญาตเงื่อนไขทางการระบายน้ำ เพื่อให้โครงการก่อสร้างต่างๆเกิดผลกระทบต่อการระบายน้ำ จำนวน ๕๐๐ เล่ม เป็นจำนวนเงิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท
- งานอบรมและจัดทำคู่มือสอนงานเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานคร,หน่วยงานสาธารณสุขปโค,หน่วยงานสาธารณสุขการ,หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง และบริษัทฯ อสังหาริมทรัพย์
 - งานจัดทำคู่มือการสอนงาน Power Point ในการฝึกอบรม เป็นจำนวนเงิน ๕๐,๐๐๐ บาท
 - งานอบรมเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานคร หน่วยงานสาธารณสุขปโค สาธารณูปการ และบริษัทฯ อสังหาริมทรัพย์ต่างๆ เป็นจำนวนเงินประมาณ ๖๐๐,๐๐๐ บาท

แนวทางในการบริหารความเสี่ยง

- งานจัดทำหนังสือคู่มือเกณฑ์อนุญาตเงื่อนไขทางการระบายน้ำ เพื่อให้โครงการก่อสร้างต่างๆเกิดผลกระทบต่อการระบายน้ำ

- ๑.๑ ต้องมีคณะทำงานที่มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์การบริหารจัดการน้ำ
- ๑.๒ หนังสือคู่มือเกณฑ์อนุญาตเงื่อนไขมีข้อมูลครบถ้วน ไม่เินยย่อ
- ๑.๓ เรื่องหรือประเด็นนำเสนอต้องตรงกับวัตถุประสงค์และเป้าหมาย สามารถนำไปปฏิบัติได้
๒. งานอบรมและจัดทำคู่มือสอนงานเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานคร
 - ๒.๑ ต้องมีคณะทำงานที่มีประสบการณ์ในการนำเสนอ การทำ Power Point
 - ๒.๒ มีเวลาอบรมที่เหมาะสม และสถานที่เอื้อต่อการเรียนรู้
 - ๒.๓ การอบรมต้องเป็นแบบ ๒ ทาง (ผู้สอนและผู้เข้าฝึกอบรม)
 - ๒.๔ ต้องมีการเน้นตรงประเด็นในหัวข้อที่มีความสำคัญ
 - ๒.๕ ต้องมีคณะทำงานที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการอบรมและเสริมความรู้
 - ๒.๖ เมื่อเข้าอบรมต้องได้รับความรู้เพิ่มเติม และนำไปใช้ประโยชน์ต่อหน่วยงานเขตกรุงเทพมหานคร

การประเมินผลและข้อเสนอแนะ

การประเมินผล

โครงการนี้แบ่งการประเมินออกเป็น ๒ ช่วง ได้แก่

๑. ประเมินผลภายหลังฝึกอบรมแล้วเสร็จ

ผู้รับการฝึกอบรมทุกคนต้องตอบแบบสอบถาม และมีการทดสอบ

๒. ประเมินผลหลังเสร็จสิ้นโครงการ

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคน ทุกหน่วยงาน สามารถนำไปใช้ประโยชน์ให้กับหน่วยงานเขตกรุงเทพมหานคร และมีการประสานงาน การทำงานร่วมกันได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

จากการปฏิบัติงานที่ผ่านมาในสำนักงานระบายน้ำ ได้พบปัญหาในการประสานงานระหว่างหน่วยงาน สาธารณูปโภค, สาธารณูปการ, หน่วยงานภาครัฐต่างๆ, บริษัทฯ อสังหาริมทรัพย์ และหน่วยงานโยธาในสำนักงานเขต ๕๐ เขตของกรุงเทพมหานคร ยังพบปัญหาในโครงการก่อสร้างต่างๆ (พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน) ซึ่งบางครั้งงานต้องมีการรื้อถอนโครงสร้างต่างๆที่เกิดขวางทางระบายน้ำออกไป และต้องมีการแก้ไขแบบสัญญาใหม่ ต้องใช้งบประมาณเพิ่มเติมโดยเปล่าประโยชน์ หรือบางครั้งก็ไม่สามารถรื้อย้ายออกไปได้ ก็เป็นอนุสรณ์ที่ดู

แล้วทำให้เกิดความขัดแย้งในการพัฒนากรุงเทพมหานคร ซึ่งโครงการอบรมดังกล่าวนี้ ถ้าผู้เข้ารับการอบรมได้นำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาหน่วยงานและประสานความร่วมมือกับกรุงเทพมหานคร ก็จะมีประโยชน์กันทุกภาคส่วนในการพัฒนากรุงเทพมหานคร

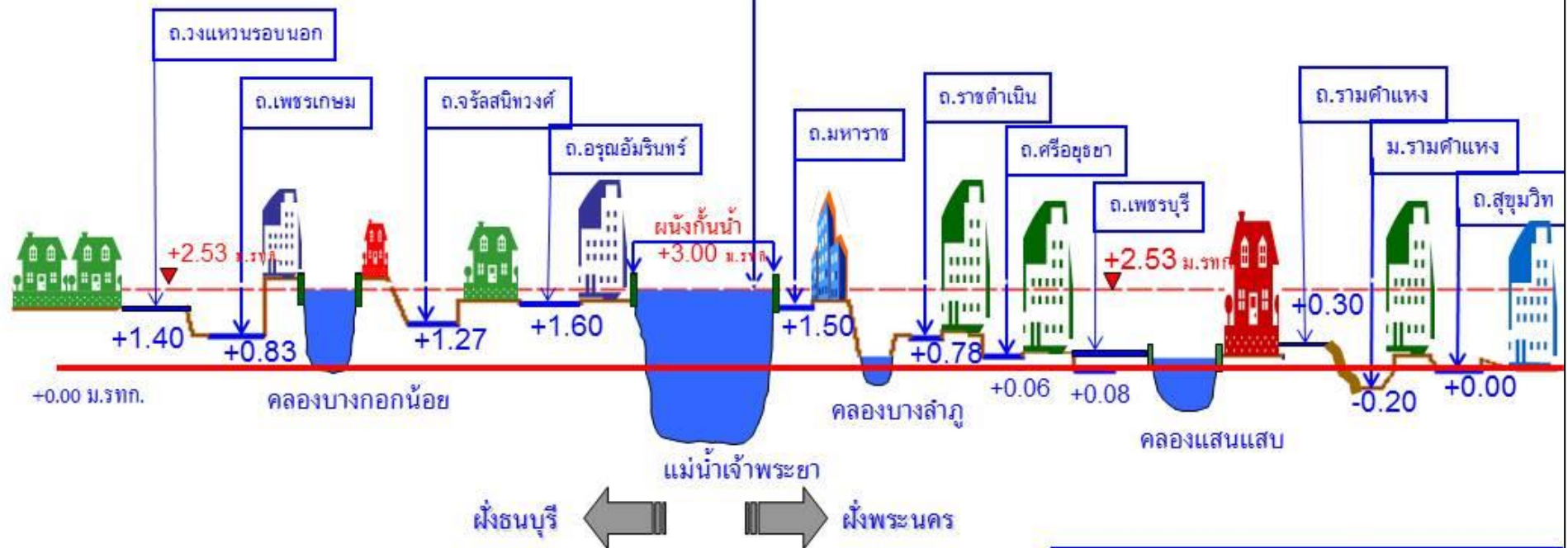
บรรณานุกรม

๑. หนังสือแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมกรุงเทพมหานครในส่วนรับผิดชอบของสำนักงานระบายน้ำ
๒. ระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยการขออนุญาตก่อสร้างสะพานข้ามคลอง พ.ศ. ๒๕๔๙
๓. มติคณะผู้บริหารการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๒๔ วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๒๗ เรื่องการถม คูคลองและลำกระโดง

ภาคผนวก

รูปตัดตามขวางพื้นที่กรุงเทพมหานคร

ระดับน้ำสูงสุด (วัดที่สะพานพุทธฯ ปี 2554 ระดับ +2.53 ม.รทก.)

ค่าระดับน้ำ

ปี	ระดับน้ำสูงสุดวัดที่สะพานพุทธฯ
2485	+2.25 ม.รทก.
2526	+2.13 ม.รทก.
2538	+2.27 ม.รทก.
2554	+2.53 ม.รทก.

ท่อประปาที่ขวางช่องรับน้ำฝน

การวางท่อประปาผ่านบ่อพักท่อระบายน้ำและผ่านท่อระบายน้ำ

ส่วนประวัติผู้เขียน

ชื่อ นายชาคริต ตั้งคุปนนท์

วุฒิการศึกษา วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขา วิศวกรรมโยธา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทเวศน์

เริ่มรับราชการ ๑ พฤษภาคม ๒๕๒๘ นายช่างโยธา ๒ กองผังเมือง กรุงเทพมหานคร

๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๒ วิศวกรโยธา ๓ กองวิศวกรรมจราจร

๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ วิศวกรโยธา ๔ กองบำรุงรักษาคลอง สำนักการระบายน้ำ

๒๑ สิงหาคม ๒๕๔๔ วิศวกรโยธา ๗ กลุ่มงานวิศวกรรมคลอง กองระบบคลอง สำนักการระบายน้ำ

๓ พฤษภาคม ๒๕๕๓ วิศวกรโยธา ๗ หัวหน้ากลุ่มงานวิศวกรรมคลอง กองระบบคลอง สำนักการระบายน้ำ

๔ มกราคม ๒๕๕๖ – ปัจจุบัน วิศวกรโยธาชำนานการพิเศษ กองระบบคลอง สำนักการระบายน้ำ